

3
4317

01011

EGYHÁZI BESZÉD

MELLYET

GIRK GYÖRGY,

ISTEN, ÉS APOSTOLI SZÉK KEGYELMÉBŐL

PÉCSI MEGYÉS PÜSPÖK

ÉS BÉKEBELEZETT HITTUDOR;

PÜSPÖKI SZÉKÉNEK ELFOGLALÁSOKOR

A

KERESZTÉNY KATHOLIKUS HIVEKHEZ MONDOTT.

JUNIUS 1-én 1853.

PÉCS

108477

PÉCSETT,

NYOMATOTT A PÜSPÖKI LYC. KÖNYVNYOMÓ-INTÉZETÉBEN.
1853.

EGYHÁZI BIZNOD

1852

1852

1852

1852

1852

1852

1852

1852

Csak helyben
használatra



1852

1852

1852

Atyának, és Fiunak, és Sz. Lélek, Istennek nevében Amen!

Midőn ezen szent helyről hozzátok először kívánok szólani kedves keresztény hiveim, mindenek előtt Isteni Üdvöztök dicséretével üdvözöllek benneteket, kinek nevében hozzátok jöttem, és egész szivemből mondom: Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Igen is, az Istennek véghetetlen irgalmasságából, Jézus Krisztusnak azon küldése erejénél fogva, mellyel Apostolait szét küldötte az egész világra mondván „a mint engem küldött az Atya, én is küldlek titeket“ (Márk. 16. v. 15.) jövők én is hozzátok, szeretett keresztény hiveim, nem más végre, mint hogy örök üdvösségtek elérésében, melly rövid földi vándorlásunknak czélja, Isteni Üdvöztök igaz törvénye és utmutatása szerint vezetőül, kalauzul szolgáljak. Azért kívánnám mindjárt ezen első alkalommal sziveteket az Isten iránt tiszta, és forró hála érzetre gerjeszteni, hogy bennünket az egy igaz hitnek ajándékával megáldott, és Keresztény katolika Anyaszentegyházának tagjaivá tett; de egyszersmind arra is buzdítani benneteket, hogy ezen szent hitnek mennyei szent Religióknak igaz követői, Anyaszentegyházunknak pedig hiv fiai legyetek.

Akár miként fárassza magát az emberi ész, akár mint iparkodják az ál bölcsesség, és okoskodás más egyebet magával, vagy

másokkal elhitetni; még is három dolog van, a mit észszerűen el nem tagadhat; 1-ör, hogy az emberi értelem elhomályosodott, és bennünket legfőbb ügyeinkben a legfontosabb kérdésekre nézve bizonytalanságban hágy; 2-or, hogy bűnösök vagyunk, és a bűnnek súlyos érzete alatt nyögünk, azért szívünk szabadulás után eseng, és az emberi nem kezdetétől fogva megváltás után sohajtozott. Végre 3-or, hogy a halál bizonyos, és annak békövetkeztével, e látható életünknek vége szakad, a nélkül, hogy valaki tellyes boldogságát, melly után sóvárgott, elérte volna. Az emberi nemnek ezen hármas baja, és égő szüksége ellen orvosságot, kezdetül fogva egész mai napig, ember még nem talált, hanem inkább a legbőlesebb, és legjámborabb emberek mindenkor bevallották ezekben tehetetlenségüket, és az ég felé tekintvén, bizva, és reménylve, onnan vártak világosságot, segedelmet, és szabadítót. De csakugyan jött is onnan végre a szabadító Jézus Krisztusban, a mennyei Megváltóban, ki már az első emberi párnak a Teremtőtől megigértetett, és a Próféták által megjövendeltetett. Ő egyedül mutatta ki az utat, melly a bizonytalanságból kivezet, a tévelygéstől, bűntől, és haláltól megszabadít.

Mondjátok meg ugyan is szeretett keresztény hiveim mi az ember, és élete Krisztus nélkül? Meg nem magyarázható titok, és rejtély ennen maga előtt; született e világra, azt tudja, de mi végre? arra sem a természet, sem csekély esze nem tanítja; felnevekedvén nehéz fáradsággal keresi élelmét, és szünet nélküli küzdésben forog, belől harezol a lélek a test ellen, a test a lélek ellen, egymás közt nem egyezvén; de nem kisebb a külső harez is az életnek mindennemű viszontagságai ellen. Örökké szomjuhozza a boldogságot, és azt még is soha el nem éri, mert a földi javak, s a világ örömei keblét ki nem elégítik, és a mit tegnap forró szívvel óhajtott, ha ma elnyeri, holnap azt már semmibe

sem veszi, sőt sokszor utálattal fordul el tőle. Minél inkább vádássza a gyönyöröket, annál erősebben felzúdul ellene a lelkiismeret szava, melyet midőn egy részről elfojtani nem bír, még is más részről nem tudja, mikép tegyen eleget az elkövetett bünért, hogy lelki nyugalmit vissza szerezze. Nincsen ember e világon szenvedés nélkül, de megtörténik sokszor: hogy egy némellyikre szerfölött reá nehezdednek a nyomoruságok, nyaválák, és keserőségek, melyek ellen e világban nem találkozik enyhítő ír, és orvosság. Hol találja fel az illy zaklatott, és elhagyatott ember a reménység horgonyát? honnan várhat enyhülést, ha Krisztus hite nélkül van? schonnan; mert akkor szinte nincsen számára az Égben egy szeretetteljes Atya, ki tudja az ő bajait, kinek szemei örököden rajta, ki elég hatalmas ötét szenvedéseitől megmenteni, vagy azokat inkább nagyobb javára örök boldogsággal feleleselni, és megjutalmazni!

Bekövetkezik végre minden emberre azon keserű óra, midőn a világtól, és véle mindentől, a mi benne még kedves, el kell válni; miben találhat még akkor vigasztalást a haldokló? mert Krisztus nélkül azt sem tudja, vallyon halála után fog-e még valami ismeretlen, új, netalán még keserűbb életre átváltozni, vagy talán a halál egész valójának véget vet, és örök semmiségbe taszítja?! Rettenetes helyzet valóban, illy bizonytalanságban szánandóbb az ember sorsa, mint minden más teremtett állatoké: mert az okatlan állat legalább jövődjé miatt nem aggódik, örök lét, és élet után nem sovárogo, és mi légyen a halál, a megsemmisülés? nem érti, mint az ember, ki sokkal nemesebbre, és magasabbra érzi magát alkotva lenni, mint sem hogy e rövid, és terhes élet után egészen elenyéssen.

Ime ez az ember, ez az ő élete Krisztus nélkül! mély homályosság, bizonytalanság jelen és jövő állapotunkra nézve,

szomorú puszta üresség minden jobb kilátás nélkül, egész a kétségbe esésig!

De mind másképp van, ha Jézus Krisztus Megváltónk, s Üdvözítőnk lett, a mint bizonyos is hogy lett, mivel azt Ő, és Apostolai csalhatatlan mennyei jelekkel, és ezer csodákkal bebizonyították; akkor nyílt előttünk minden, tudjuk honnan jöttünk, milly állapotban vagyunk, és miért? a jelenben, s mi vár reánk a jövőben! Ti szeretett hiveim, kik az igaz keresztény katolika hitbe béavatva vagytok, tudjátok honnan származott az emberi nemnek, melly örök boldogságra volt teremtve, szerencsétlensége és romlása: mindjárt az első emberi pár Teremtője iránt háladatlan engedetlen lett, parancsolatját áthágta, azzal az Isten haragját vonta magára, és maradékára, melly szinte véle együtt bünbe merült, és nem csak a halálnak, hanem a tudatlanságnak, rosra való hajlandóságnak, és számtalan más nyomoroknak is alá vetetett. Illy romlottságból, és mély elsülyedésből csak a Mindenható Isten emelhetette ki az emberi nemet, ki is irántunk való véghetetlen irgalmasságából öröktül fogva való egy szülött fiát (Jézus Krisztust) küldötte e földre, ki megtestesülvén, és születvén szüz Máriától mint Isten-ember az egész világnak bűneit magára vette, és azokért érettünk engedelmissége, kinszenvedése, és halála által a megsértett Isteni igazságnak eleget tett, kimutatván egyszersmind, miként kellessen, és lehessen az Isteni malaszt segedelme mellett a bűnt kikerülni, vagy ha még is elkövettük, abból ismét kiszabadulnunk, újra megigazulnunk, és végre üdvözlőnünk. Így meg volt rontva a bűn, és annak rajtunk való hatalma; le volt győzve a halál, mert elvesztette fulánkját a vétet; elmúlt a haláltoli félelem, mert ha nincsen vétet, csak ugy tekinthető a halál, mint átköltözés egy jobb életre, a hol élni fogunk örökké, nem csak lelkünkre hanem a feltámadás után testünkre nézve is; elosz-

lott a bizonytalanság, homály, tudatlanság, és tévelygés Isteni Megváltónk tanításának fénye előtt, és ki van mutatva az út, mellyen járnunk kell, hogy vég célunkat az örök boldogságot elérhessük; szóval olly mennyei kinyilatkoztatást hozott Ő a világra, melly a léleknek minden szükségeit, és vágyait ki elégíti, melly az élet minden körülményeire, állapotjára, fogyatkozásaira, és nyomoraira egyiránt vigasztalással, segedelemmel kiterjeszkedik, mellyben a böles, ugy mint az együgyü, a magas, és alacsony, szegény, és gazdag, minden osztályu művelt, és műveletlen, minden éghajlat, és nembéli, nem csak megnyugvását, hanem örömét, és vigasztalását is feltalálhatja, és majd kétezer évtől fogva már fel is találta.

Ugy van, és örömünkre legyen mondva keresztény hivek, ezen mennyei kincsnek mi keresztény katolikusok tellyes birtokában vagyunk mindeddig, s ne is tartson attól senki: hogy ezen Isteni kinyilatkoztatás, s Üdvözítőnk tanítása talán át nem szállott hozzánk a maga egész tisztaságában, és terjedelmében, hogy abból talán valami elvétetett, hozzá adatott, vagy megmásoltatott. Oh szeretett keresztény hiveim, képtelenség azt csak gondolni is: ezen kinyilatkoztatás Isteni mű volt, nem romolhatott, nem veszetett tehát el, mint valamely emberi mű; azután hiában jött volna akkor az Isten fia e földre, hiában fáradozott, szenvedett, és halt volna meg érettünk, s minden intézménye az emberi nem boldogítására haszontalan lett volna. De nem úgy, hanem valamint tagadhatatlanul igaz, hogy Isteni Megváltónk minden embereket üdvözíteni akart, kik valaha lesznek; olly bizonyos az is, hogy gondoskodott arról, miszerint mennyei tanítása a maga tellyes ép-ségében fenmaradjon egész a világ végzetéig. A végre rendelte t. i. Egyházában, mellyet felállított, a tanítói kart, az Apostolokat, és azoknak utódjait a Püspököket, hogy azok a hitnek min-

den igazságait, nem ugyan a magok ereje, és bölcsesége által; hanem a nékiek megigért, és velök maradandó, s munkálandó sz. Lélek ereje által, a maga eredeti tisztaságában örök üdökre megőrizték, és fentartsák. Azoknak meghagyta „Elmenvén tanításatok minden népeket ... tanítván őket, hogy megtartsák mind azokat, valamiket parancsoltam néktek“ hozzá adván egyszersmind „ime én veletek vagyok, minden nap, egész a világ végzetéig“ (Mát. 28. v. 20.) Ezeknek mondotta „A mint engem küldött az Atya én is küldlek titeket“ (Ján. 20. v. 21.) „A ki titeket hallgat engem hallgat, és a ki titeket megvet, engem vet meg“ (Luk. 10. v. 16.) Különösen sz. Péternek mint az Apostolok, és Anyaszentegyház fejének mondotta „E kösziklán épitem fel az én Anyaszentegyházamat és a pokol kapui nem fognak azon diadalmat venni“ (Mát. 16. v. 18.) Tehát mind ezekből kitetszik, miként a Római katholika Egyháznak, a hol sz. Péter utódja van megigértetett: hogy Krisztus tanítása kebelében örökké fen fog maradni; és így e mai napig benne egész terjedelmében meg is van.

Azért keresztény hivek, adjunk hálát szívünk mélyéből a Mindenható Istennek, hogy minket egy szülött fia által a tudatlanságnak, tévelynek, és bűnnek örvényéből kiszabadított, az örök kárhozattul megváltott, az egy igaz hittel megajándékozott, és azon Anyaszentegyháznak tagjaivá tett, mellyben örök boldogságunkat ha ezt igazán keressük, megtalálhatjuk. Nem a mi érdemeink után, hanem egyedül irántunk való szeretetéből, s véghetetlen jósága, és irgalmaságából részesített Ő bennünket ezen megbecsülhetetlen mennyei kincsben, mellyet Ő a maga Szentegyházába letett, és mellyet hiában keresnek máshol többféle keresztény fe-

lekezetek. Áldjuk és magasztaljuk az Istennek irántunk való vég-
hetetlen nagy szeretetét, hogy Anyaszentegyházában olly tanítói
kart állított fel, melly bennünket a hit és erkölcs, és így üdvös-
ségünk dolgában tévútra nem vihet, hanem követőit, és lelki alatt-
valóit biztos kézzel, oktatta, intve, az életnek ösvényén minden
akadályokon, magasságokon, és mélységeken átvezet egész az
örökkévalóság kapujáig.

Ninesen, nem is lehet, az ég alatt nagyobb kincs, és drá-
gább adomány mint szent hitünk, és Religiónk, mellyel az Isten
bennünket megajándékozott; azért őrizzük keblünkben szorgalma-
tosan ezen szent hitet; mert a ki azt elveszti, többet vesz el mint
mindenét; mivel maga magát is elveszti.

Legyen pedig hitünk erős, és tökéletes, nem pedig habozó,
és kétséges, melly félig Krisztushoz tart, félig pedig a világ
álbölcsességéhez ragaszkodik, midőn némelly kijelentett igazsá-
gokat készen elfogad, de mások iránt, kivált mellyek némi ön-
megtagadást kívánnak, közömbös és hideg. Ne légyen kérlek ben-
neteket két részre oszolja szívünk, hanem ha Isten a mi Urunk,
és csalhatatlan igazság, hódoljunk szavának mindenben, és egész-
len! Ragaszkodjunk szinte erősen a katholika Anyaszentegyház-
hoz, mellynél le van téve a hitnek igazsága, és mellynek Üdvö-
zitőnk ígérte, hogy a pokol kapui soha diadalmat rajta venni nem
fognak. Még nem találkozott olly haldokló, ki megbánta volna,
hogy valaha ezen Szentegyházhoz tartozott, ellenben számtala-
nok azok, kik minekutána sokáig az álbölcsesség vakító fénye,
vagy a szédítő világ gyönyörűségei után kapkodtak, és annak
ellenségei, és gyűlölői voltak, végre felébredvén, azt keserűen
megbánták, és ha előbb nem, legalább végső óráikban forró ohaj-
tással hozzá csatlakoztak.

Jól észrevegyük azonban, hogy ezzel igaz keresztény szent Religionk szerint kötelességünknek tellyesen még eleget nem teszünk, mert nem elég csupán a keresztény katholika hitben, és Anyaszentegyházban lenni, hanem örök boldogságunk elnyerésére ezen hit szerint élnünk, és Anyaszentegyházunk útmutatását hiven követnünk is kell. A keresztény Katholikusnak kötelességében áll, az Isten ígését nem csak hallgatni hanem azt mélyen szívébe is fogadni, és cselekedettel tellyesíteni; világosan kimondja a szent írás „Azok a kik csak hallgatják a törvényt, még nem igazak Isten előtt, hanem a kik a törvényt tellyesítik azok igazulnak meg“ (Rom. 2. v. 13.)

Nincs másként kedves keresztény hivek, és adná az Isten, hogy e részben ne lenne igen sok szemünkre hányni való; de panasolja, és méltán fájlalja az Anyaszentegyház, hogy a mai keresztények között annyian vannak, kik inkább a romlott világ gyakorlatát követik, mint az Evagyélium törvényét; hogy sokan vannak kevélyek, fősvények, önhaszon keresők, feslett életűek, bosszuállók, irigyek, igazságtalanok, a felsőség iránt engedetlenek; fájlalja azoknak érzéketlenségét, kik szent hitünknek felséges jótéteményeit, mellyeket Isteni Megváltónk egy legbecesebb gyöngyhez hasonlít, nem tudják voltaképen megbecsülni, mint azon ember, ki noha folyvást jó ételekkel táplálkozik, és a tiszta levegőt a fényes nap világánál éldeli, mind a mellett, mivel azokat már megszokta, semmi kellemes, vagy Isten iránti há-lás érzetet magában nem táplál, s jólétét soha öszve nem veti azok' sanyaru sorsával, kik elzárva a sötétségben, mind ezeknek hiányával vagynak; fájlalja végre az Anyaszentegyház mind azoknak szunyadozó restségét, kiknek hitük terméketlen, és kivévén talán némelly külső gyakorlatokat, vagy keresztény szokásokat, kevés, vagy éppen semmi jóságos cselekedeteből ki nem

tünő! Oh keresztény hitek, a hitnek munkának kell lenni, ez pedig legnyilvánabban kitetszik a parancsolatok megtartásából, az Isten és felebarátunk iránt való szeretetünkből, és jótévőségünkből!

Ha tehát igaz keresztény katolikusok akarunk lenni, ha örök boldogságunkat biztosan elérni akarjuk, sőt ha ideig tartandó jobb létünket is előmozdítani kívánjuk, szükséges: hogy vallásunk gyakorlásában nagyobb buzgóságra gerjedjünk; hogy szent hitünk járja át egész valónkat, lelkesitse minden gondolatinkat, érzéseinket, s cselekedeteinket Krisztus Urunk, és Mesterünk utmutatása szerint, Isten szent akaratjának tellyesítésére. Nem ok nélkül mondtam hogy az ideig tartandó jobb létünk előmozdítása végett is szükséges: mert bizonyos, s az emberi léleknek természetéből, és sok századok tapasztalásából meritett igazság az: hogy midőn a nemzeteknél nagyobb mértékben meg volt a vallási buzgóság, s szent Religionk virágzott, akkor általyánosabb is volt a sorssal való megelegedés, és lelki nyugalom, nagyobb a felebaráti szeretet, s a közjónak előmozdítására való készség; biztosabb volt az igazság kiszolgáltatása, erősebb a kölcsönös bizodalom, bátorságosabb a tulajdon birtok, szóval a polgári társaság s az ideig tartandó jobb lét virágzó volt. Ellenben a midőn valamelly Országban lábra kapott a hithidegség, és a szivek szent Religionk iránt elfásultak; hol a vallás megvette-tett, ostromoltatott és gúnyoltatott, ott csak hamar fel is bomlott a családokban, községekben és egész országokban, a béke, rend, és megelegedés, megcsökkent a kölcsönös bizodalom, hanyatlott a birtoknak, becsületnek, és életnek bátorsága uralkodni kezdett a fortélyoskodás, elnyomatás, szóval számüzve tett a boldogság, és közel állott minden a felforgatáshoz. Ezek ugyan nagy részben a dolognak természetéből szükségképen folynak, de lehetetlen még is bennük reá nem ismerni egyszersmind az Isten-

nek valódi büntető karjára, mint ki szent törvényeit sokáig nem engedi tiportatni, hanem az embereket gyakran kemény büntetések által is az igaz útra visszatéríteni akarja.

Igy cselekedett az Isten régente Israel népével, így gyakran a keresztény nemzetekkel az új testamentomban, és ki a közelebbi idők eseményeit figyelemmel kísérte, észrevehette, hogy minél inkább távoztak a népek a keresztény hit szabályaitól, annál sűrűbben érték egymást az inségek és kemény csapások. Ki tudja hogy a jelen időben a keresztény népek nincsenek-e mintegy probakőre kiállítva, vallyon akarják-e határozottan az Isten szent törvényeit követni, vagy jövőben is inkább rendetlen kívánságaik után járni? ki tudja nincsen-e már fogytán az Istennek hosszas türelme, mellyel eddig hithidegségünket, hanyagságunkat, az erkölcs és véték között való habozásunkat átnézte? Oh ismerjük el látogatásunk idejét, ne kísértsük tovább az Istennek irántunk való irgalmát, ne vonjunk magunkra, vagy a jövő nemzedékre nyomort, és keserű csapásokat, mellyeket eltávoztatni még most hatalmunkban áll, hanem legyen feladatunk a keresztény élet, és erkölcs gyakorlásában nagyobb buzgoságra gyuladni; az Evangyeliumi törvények mellet határozott, s egész szívvvel, híven, és alhatatosan megmaradni; Anyaszentegyházunk tanítását, rendeleteit, szentségeit, fegyelmi rendszabályait, és más előnkbe tett segítő eszközeit egész lélekkel felfogni, és követni, mert csak így leszünk igaz keresztény katolikusok, így juthatunk csak valamint örök üdvőségünkre, úgy a jelen életben is az emberileg lehető boldogságnak magasabb fokára.

Azért különösen, s először is hozzátok fordulok k. k. Szülők, Atyák, és Anyák! neveljétek gyermekeiteket az Isteni félelemben, és vallásosságban, emlékezzetek meg, hogy magzatjaitok gondviselésetekre vannak bizva az Istentől zálogképen, mellyről valaha

számot kell adnotok; hogy szebb örökséget nem hagyhattok nékik, mint ha gondviseléstek által igaz jó keresztényekké válnak: annak-
okáért tanítsátok, intsétek a jóra, de egyszersmind szoktassátok is hozzá, és gyakoroljátok őket benne; soha rosztat ne lásson, ne halljon töletek a gyermek, hanem jó példaadással legyetek előtte, mert a szavak indítanak ugyan, de a példák hathatósan vonzanak. Kétség kívül, ha a gyermekek szülőknek nem csak szavaiból, hanem tetteiből is észreveendik, hogy szent Religionk, és a keresztény erkölesség szívükön fekszik, hogy jámborok, beszédeikben szerények, felebarát szeretők, az Anyaszentegyház iránt tisztelettel viseltetnek, és keresztény katolikus kötelességeiknek pontosan, s örömmel megfelelnek; s. a. t. mind ezek lasankint a gyermekekre is átfognak szállani. De ha a Szülők a Religio, és Egyház iránt hidegek, ha Isten s ember iránti tiszta szeretetről mit sem tudnak; ha beszédjeik, és tetteik csak világböleseséget, csel, és ravasz-
ságot, önhaszonkeresést, gazdagságot, kültekintetet, és gyönyört árulnak el, vagy ha szavaik cselekedeteikkel öszve nem hangzanak, s szóval mást, tettel pedig ismét mást mutatnak, akkor ezen tulajdonokat bizonyára szinte magukévá teendik, és eltanuladják a gyermekek, ha csak az Istennek különös gondviselése el nem fordítja tőlük a veszélyt.

Nem különben Ti tanítók, és nevelők, kiknek a jövő emberiségnek jobb volta, a Szülők után leginkább hatalmokban vagy-
gyon, vegyétek fontolóra hivatástoknak fenségét, s tellyesítsétek lelkiismeretes kötelességteket; számtalan módotok, és alkalmazatok van szóval, cselekedettel, és példával tanítványaitok gyenge kebelébe a tiszta vállásosság, és erkölesség magvait elhinteni, az által a jelen, és utóvilágnak forró háláját, és köszönetét kiérdemelni, s egyszersmind saját, és mások boldogságát eszközölni. Jámbor emberbaráti törekedéstekek soha el ne csüggedjen, mert na-

gyobb a kisedek szívében a vallás, és erkölcs iránti fogékony-
ság, mint sokan gondolják, az elvetett jó magvak nem fognak
gyümölcs nélkül maradni, és ha fáradságtok nem léssen is itt
elegendőképén megjutalmazva, emlékezzetek meg a sz. Lélek
szavairól: A kik sokakat igazságra oktatnak, ra-
gyognak mint égen a csillagok, mindég és
örökké. (Daniel 12, 3.)

Továbbá Ti mindennemű Elöljárók, vagy kiket az Isteni
gondviselés földi javak, rang, méltóság, vagy ész, és tudo-
mány által mások fölé emelt, nem lehet titok előttetek: hogy
minél jelesebb tisztű, és méltóságú személyektől ered a példa,
annál gyorsabban ragadja a sokaságot a követésre, és ennél fogva
tudva van előttetek minő erővel hat életetek másoknak lelkeire;
vegyétek tehát szívetekre állástokat, fordítsátok ezen tekintélyt
mellyel birtok magatok, és mások valódi javára; hódoljatok alá-
zatos szívvél szent Religionknak, és Anyaszentegyházunknak; le-
gyen életetek tükör gyanánt, minden keresztény katolikusnak; —
és bizton merem mondani, számtalanok fognak nyomdokitok után
indulni, s megmérhetetlen lesz a lelki haszon a keresztény nép
sorában.

Mindnyáján pedig minden kivétel nélkül feleljetek meg hiva-
tástoknak, melly szerint keresztény katolikusok vagytok, letévén
minden tunyaságot járjatok azon ösvényen, mellyet Jézus Krisz-
tus előnkbe adott, és hallgassatok ebben azoknak szavára, kiket
az Isten vezetöül, kalauzul adott ezen ösvényen, t. i. Püspöktök,
és más lelki Atyák' szavára, kiket a Püspök munkatársainak rendelt,
mert ök is oktatván benneteket, Isten akaratját tellyesítik, ti pedig
öket hallgatván csak Isten rendeletének engedelmesskedtek.

Szívem mélyjéből felszólítlak még kedves keresztény hi-
veim: Imádkozzatok a Római közönséges keresztény Angyaszent-

egyházért, a mi szeretett Anyánkért, hogy a Mindenható Isten azt az egész föld kerekiségén igaz békességben, és egyességben megtartsa, minden üldözések, háboruságok, és tévelygések ellen hatalmasan támogassa, terjessze, és gyarapítsa; hogy világítson a földön minden embereknek, és mindnyáján feljussanak a hit egységére, a kegyesség és üdvösség egy igaz útjára. Imádkozatok legfőbb Pásztorunkért szentséges IX. Pius Romai Pápáért, hogy az Isten hathatósan oltalmazza minden ellenségei ellen, békességben kormányozza az Anyaszentegyházat, vezérelje a hivatott keresztény jámborságra, hogy így véle együtt eljussanak valaha az örök boldogságra. Imádkozatok Felséges Urunk Ferencz József Császári Királyi, és Apostoli Fejedelmünkért, hogy a Menynek és Földnek Ura óvja minden veszedelemtől, adja néki szent Lelkét, hogy bölesen, és Isten akaratja szerint kormányozhassa népeit, ruházza fel erővel, és hatalommal, hogy benünket ellenségeink ellen védhessen, a békességet, és csendességet fenntarthassa, és nekünk nyugodalmas, és csendes életünk legyen minden Isteni szolgálatban, és tisztaságban, mert ez jó és kellemetes a mi Üdvözítő Istenünk előtt. (1. Timoth. 2.)

Végre imádkozatok érettem is, hogy nehéz köteltségem teljesítésére adjon az Isten kegyelmet, és kit szent végzése szerint Főpásztoroknak rendelt, azt egyszersmind ruházza fel annyi erővel, tehetséggel, hogy benneteket mindenkor az üdvösség útján vezethessen, és valaha véletek együtt nagy jutalmát elvehesse az örök életben. Amen.